

**Serbia
organica**

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА
ЗА ОРГАНСКУ ПРОИЗВОДЊУ

Зашто би органски производи требали бити чешће заступљени на нашој трпези?

**Свакодневним избором намирница значајно утичете на
своје здравље, али и на нашу животну средину**

Зашто органска производња? Органска производња - сарадња са природом

Органска пољопривреда је производња пољопривредних производа без употребе синтетичких материја која се заснива на еколошким принципима, на минималној употреби средстава која нису производ газдинства и којом се поспешује систем управљања који чува природну равнотежу, а у први план ставља здравље људи, свих осталих живих бића и целокупне животне средине.

Зашто органски производи? Које су особине органских производа?

Органски производи су наизглед исти као и производи који на себи немају ознаку „органско“. Но, већ прву разлику ће те приметити у интензивном мирису и укусу.

А оно што је нарочито важно јесте:

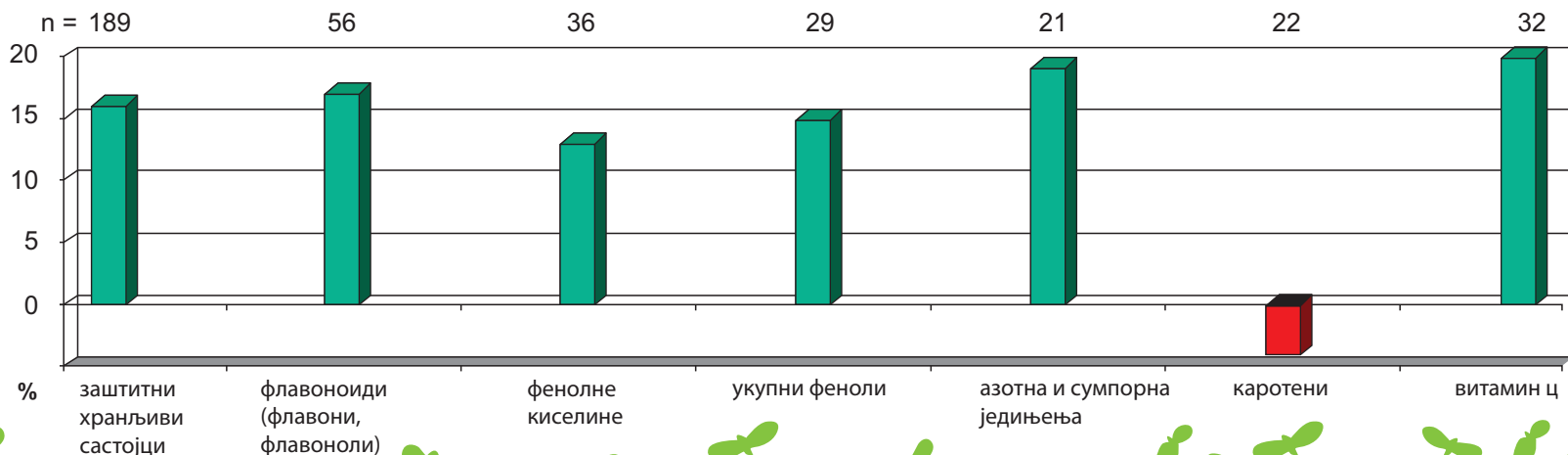
- вишеструко смањен садржај остатака загађивача - пестицида, тешких метала итд. у односу на конвенционалне производе;
- знатно смањен садржај потенцијалних канцерогених нитрата (и до 50% у поврћу), и нитрита; није дозвољена употреба адитива (као појачивача укуса - натријум глутаминати и др);
- не садрже конзервансе, емулгаторе, вештачке боје, вештачке ароме, антибиотике, хормоне, лекове;
- употреба ГМО је забрањена.

САДРЖАЈ НУТРИТИВНО ПОЖЕЉНИХ САСТОЈАКА У ОРГАНСКОМ ВОЋУ И ПОВРЋУ (релативни нивои);

(Brandt et al. (2011) CRC Crit. Rev Plant Sci. in press)

n - број испитаних узорака воћа и поврћа

% - проценат повећаног или смањеног садржаја

Како бити сигуран да је производ који купујемо заиста **органски**?

Национални знак гарантује да је производ прошао кроз процес контроле и да је сертифициван у складу са прописима којима је уређена органска производња. Процес контроле и сертификације спроводе контролне (сертификационе) организације које су овлашћене од стране Министарства пољопривреде и које уз Акредитационо тело Србије контролише њихов рад.

Како препознати органски производ?

Према Закону о органској производњи Републике Србије, на сертифициван производ који је настао применом метода органске производње, на видљиво место, мора да се стави национални знак са јасним и видљивим натписом:

ОРГАНСКИ ПРОИЗВОД

Постоје и пољопривредни производи који су још увек у тзв. прелазном периоду (период конверзије који обично траје 2-3 године), али се већ производе методама органске пољопривредне производње. Они још увек не могу да буду означени као органски и да се обележе националним знаком.

Они се означавају:

**ПРОИЗВОД
ИЗ ПЕРИОДА
КОНВЕРЗИЈЕ**

* Уколико производ нема ову ознаку већ само префиксе „Био“ „Еко“ или „Органско“, то значи да није органски производ *

ОРГАНСКА ХРАНА је хигијенски исправна и безбедна храна која има:

- повећану биолошку и нутритивну вредност која се огледа кроз повећан садржај витамина и минерала (калцијума, магнезијума, гвожђа), омега 3 масних киселина и неких антиоксиданата, повећан садржај протеина у појединим намирницима;
- уравнотеженији однос корисних аминокиселина у протеинима
- благодатан значај у исхрани деце.
- органски производи имају карактеристичан укус, мирис и боју за дату врсту који често зовемо „заборављени укус намирнице са села“.
- органска храна је боља за нашу околину.

Утицај органске производње на здравље:

Пошто су синтетичке агрохемикалије забрањене у органској производњи њена интензивнија примена би спречила 3 милиона случајева акутног тровања пестицидима и 300.000 смртних случајева годишње у свету.

Органски системи гајења узрокују 57% мање испирања нитрата у поређењу са конвенционалним и нулти ризик од контаминације подземних и површинских вода.

Извор: UNCTAD, 2007

Нутритивни садржај органских производа у односу на конвенционалне:

Повећан садржај	Смањен садржај	Исти садржај
Суве материје у поврћу	Остатка пестицида у храни (или без остатака)	Микотоксини у житарицама и млеку
Неких минерала (гвожђе, магнезијум) у поврћу	50% мање нитрата у поврћу	Већина минерала у воћу, поврћу, житарицама
Антиоксиданата у воћу и поврћу: витамин Ц (кромпир), полифеноли у воћу и поврћу, салицилна киселина у поврћу		Бета каротен у воћу и поврћу
Незасићене масне киселине у месу и млеку	Засићене масне киселине у месу	
Највише нутритијената у целом зрну органских житарица и деривата	Садржај протеина у зрну	

Д. Lairon, INRA, EDP Sciences, 2009

ОРГАНСКА / КОНВЕНЦИОНАЛНА ХРАНА

4 РАЗЛОГА ДА ИЗАБЕРЕТЕ ОРГАНСКУ ХРАНУ!

БЕЗБЕДНОСТ:

Органска храна расте без синтетичких пестицида и других синтетичких хемикалија

БИОЛОШКИ АКТИВНЕ МАТЕРИЈЕ:

Одсуство пестицида повећава садржај биолошки активних материја.

ОКРУЖЕЊЕ:

Пестициди повећавају загађеност воде, ваздуха и земљишта.

КОЛИЧИНА НУТРИЈЕНАТА:

Већина органске хране има много више нутритивно вредних састојака и минерала.

ОРГАНСКО

За разлику од „природно“ и „здрово“, **ОРГАНСКО** је законски дефинисан и контролисан метод производње

биолошки
сигуран метод

еколошки
избалансиран

чува
биодиверзитет

БЕЗ
синтетичких
пестицида

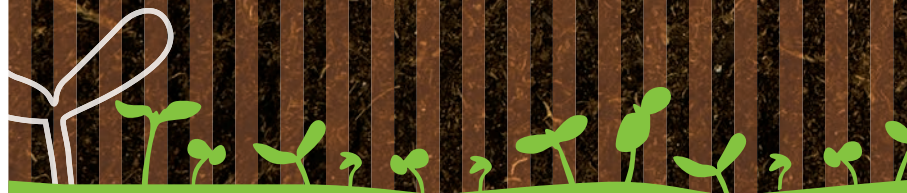
БЕЗ
радијације

БЕЗ
генетског
инжењеринга

БЕЗ
штетног
отпада

ПРЕДНОСТИ ОРГАНСКЕ ХРАНЕ

Спречава преурањено
старење

Побољшава
имуносистем

Обезбеђује сигуран и здрав
свет за будуће
генерације

Укусније од
конвенционалне хране

Умањује ризик од
срчаних болести

Промовише добробит
животиња

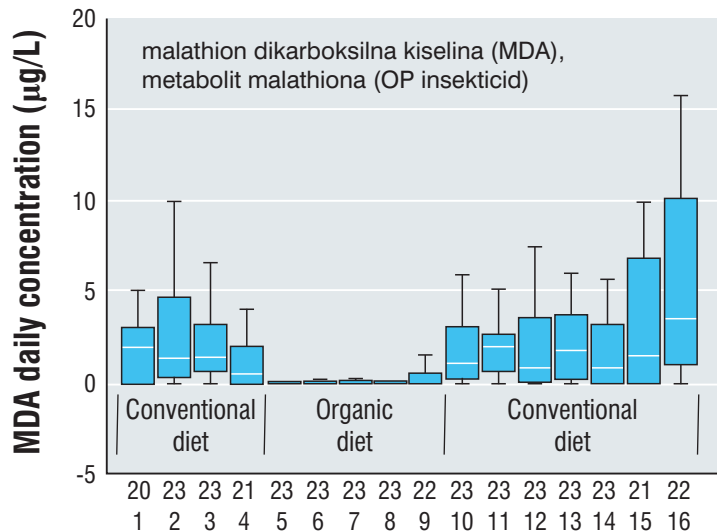

Вишеструко смањено
присуство пестицида

Спречава рак

Резултат научне студије у току које је мерен ниво садржаја једног од једињења које настаје при метаболизму једне врсте пестицида (органофосфорни инсектициди) у урину деце узраста од 3-11 година у току 15 дана која су се хранила органском и конвенционалном храном.

Lu et al. (2006). Organic Diet Significantly Lower Children's Dietary Exposure to Organophosphorus Pesticides. Environ Health Perspect. 114(2): 260-263

Путеви доспевања остатака агрохемикалија у пољопривредним производима (биљним и животињским):

резултат њихове **директне примене** у току гајења

○ (заштита биља и ускладиштених производа, ђубрење итд)

индиректно :

- из земљишта које је загађено претходним третирањима гајеног биља или корова
- из хране за домаће животиње (силаже, луцерке, сојине сачме, рибљег брашна, резанци шећерне репе..)
- контаминација стаја и третирање животиња при сузбијању паразита.

Велики проблем при примени пестицида представља и непоштовање каренце (време прописно за сваки пестицид које мора проћи од последњег третирања до бербе одн. жетве).

Нежељене последице примене агрохемикалија:

1. акутна тровања—неадекватна примена пестицида изазива акутна тровања која су однела велики број људских живота

2. хроничан токсичан ефекат многих једињења:

- алергијске реакције;
- утицај на репродукцију;
- оштећења генетског материјала;
- утицај на развијање карцинома
- оштећења нервног и имуног система итд

3. контаминација природних ресурса (вода, земљишта итд)

ИНФО Центар Србија Органика

 Пијаца Зелени венац,
Управна зграда, канцеларија бр.3
11000 Београд
Република Србија

 Тел/фах +381 11 3283 085
+381 65 855 68 68

 office@serbiaorganica.org

 www.serbiaorganica.org

 Serbia Organica

